

DET KONGELIGE FORNYINGS-
ADMINISTRASJONS- OG KIRKEDEPARTEMENT

01 NOV. 2010

201003005-95

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Deres ref.
201003005

Vår ref.
2010002530-

Dato
29.10.2010

Høring av NOU 2010: 7 Mangfold og mestring. Flerspråklige barn, unge og voksne i opplæringssystemet

Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet (FAD) viser til Kunnskapsdepartementets brev av 21.06.2010 om ovennevnte.

Utvalget som har utarbeidet NOU 2010: 7 har hatt i oppgave å foreta en helhetlig gjennomgang av opplæringstilbudet for minoritetsspråklige i barnehage, skole og høyere utdanning og foreslå forbedringstiltak. Det framgår av NOU-rapporten at utvalget har lagt til grunn at personer med samisk som morsmål og personer fra nasjonale minoriteter ikke omfattes av mandatet.

FAD vil i den sammenheng bemerke at det er mange utfordringer når det gjelder opplæring for nasjonale minoriteter, da spesielt med hensyn til romani og rom. Handlingsplan for å bedre levekårene for rom i Oslo tar opp en del problemstillinger vedrørende rom og utdanning. Videre reiser erfaringene fra prosjektet *Taterfolket – fra barn til voksen* og rapporten fra prosjektet en rekke viktige spørsmål når det gjelder romanifolket og utdanning.

Vi vil understreke at utfordringene med hensyn til utdanning for disse gruppene krever en helhetlig analyse og gjennomgang utover det som i dag foreligger. En rekke av temaene som er tatt opp i NOU 2010: 7 er også aktuelle for disse gruppene om enn med et annet utgangspunkt. Vi vil på denne bakgrunn anmode Kunnskapsdepartementet om å vurdere en mer helhetlig gjennomgang av utfordringer og muligheter når det gjelder opplæring av barn og unge fra nasjonale minoriteter i Norge.

FAD har forøvrig følgende kommentarer:

Veiledning og tilsyn: FAD merker seg at det uttrykkes ønske om at Fylkesmennene inntar en mer aktiv tilsynsrolle i forhold til veiledning og informasjon til skoleeiere. (henvisning til kapitlene 1.2, s. 16; 6.4.2, s. 84; 8.9.3, s. 184 og 15.5.2 s. 322). FAD har ikke innvendinger til en

Postadresse	Kontoradresse	Telefon	Administrasjonsavdelingen	Saksbehandler
Postboks 8004 Dep	Akersg. 59	22 24 90 90		Anne Kristine Hage
N-0030 OSLO		Org. nr.	Telefaks	22 24 48 51
postmottak@fad.dep.no		972 417 785	22 24 27 14	akh@fad.dep.no

slik utvikling.

Årsaken til at fylkesmannsembetene gir mindre veiledning og informasjon enn ønskelig kan skyldes innretningen på embetsoppdraget. I en presset ressursituasjon i embetene er det lett å prioritere områder der det er tydeligere krav til måltall som embetene vet de vil bli fulgt opp på. FAD og embetene bidrar gjerne med å justere innretningen på embetsoppdraget slik at helt sentrale oppgaver som tilsyn og informasjon og veiledning blir fulgt opp på en enda bedre måte enn i dag.

I tillegg representerer veiledning og tilsyn også et ressurs spørsmål: Utredningen antyder et nivå på tilsyn og veiledning som ligger klart over dagens ambisjonsnivå. Embetene besitter mye av den nødvendige kompetansen, men vil ha behov for tilføring av nye ressurser for å være i stand til å heve innsatsnivået.

Regelverk: Et komplisert regelverk blir påpekt fra fylkesmannsembetene som en årsak til avvik ved tilsyn (kapitlene 6.2.3 s. 71; 8.4.4.1, s. 153; 9.7 s. 214 og 15.5.2, s. 322).

Fylkesmannsembetene oppfordrer Kunnskapsdepartementet til å forenkle reglene der det er mulig. En forenkling vil også bidra til å lette utfordringene knyttet til tilsyn. FAD oppfordrer Kunnskapsdepartementet til å kontakte embetene for innspill til forenkling av regelverket.

Tilskuddsforvaltning: Riksrevisjonen påpeker mangelfull tilskuddsforvaltning ved fylkesmannsembetene (kapitlene 6.2.1, s. 61 og 15.3.5 s. 276). FAD tar dette til etterretning og vil sammen med Kunnskapsdepartementet følge opp utfordringen overfor embetene.

Kap. 20.4 Utvalgets vurderinger (s. 379):

FAD har merket seg at det anbefales at kompetanse i norsk som andrespråk, flerspråklighet, flerkulturell pedagogikk og flerkulturell forståelse legges inn som en obligatorisk del av førskolelærer- og lærerutdanningene. FAD støtter seg til utvalgets vurdering av at det ikke bare er språk, men også ulik kulturbakgrunn, som kan gi utfordringer for lærere og elever, men vil understreke betydningen av at "flerkulturell forståelse" her også må romme en "flerreligiøs forståelse". Dette er særlig av betydning ettersom RLE-faget er gjort valgfritt i den nye todelte grunnskolelærerutdanningen.

Med hilsen

Marianne Havan Molstad (e.f.)
avdelingsdirektør

for Anne Kristine Hage
rådgiver